

Nhận định về Luật Bảo vệ Hôn nhân Đồng tính vừa được ban hành tại Hoa Kỳ

16/12/2022

Thiện Ý

Tổng thống Biden ký văn bản ban hành ngày 13-12-22, ngay khi được Hạ Viện thông qua. Theo ông, "Hoa Kỳ đang tái khẳng định sự thật cơ bản: tình yêu là tình yêu và người Mỹ sẽ có thể kết hôn với người mà họ yêu".
Chia sẻ

Cục Điều tra Dân số Mỹ cho biết, có khoảng 568,000 cặp đôi đồng giới đang sinh sống tại Mỹ.

Thiện Ý

Hôm 13-12-2022, Tổng Thống Hoa Kỳ Joe Biden đã ký ban hành Đạo Luật Tôn Trọng Kết Hôn (*Respect for Marriage Act*), tại khu vườn South Lawn của Tòa Bạch Ốc. Tham dự lễ ký ban hành Đạo luật này, có sự hiện diện của nhiều viên chức chính phủ, các nhà lập pháp lưỡng đảng và những người ủng hộ quyền kết hôn đồng tính. Đặc biệt là sự chứng kiến của một số cặp hôn nhân đồng tính được mời.

Nội dung bài viết này lần lược trình bày:

- Diễn tiến quy trình lập pháp.
- Hiệu quả pháp lý của Luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính mới ban hành.
- Nhận định và đề nghị.

I - Diễn tiến quy trình lập pháp

Vào tháng 7/2021, Hạ viện Mỹ, với toàn bộ dân biểu Dân Chủ và 47 dân biểu Cộng Hòa, đã thông qua một văn

bản trưng tự Dự luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính mới ban hành thành luật. Sau đó Dự luật này được chuyển lên Thượng Viện Hoa Kỳ.

Ngày 29/11/2022, sau khi hoàn chỉnh Dự luật do Hạ viện chuyển lên, Thượng Viện Hoa Kỳ thông qua một Đạo luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính áp dụng trên toàn lãnh thổ Liên bang, với 61 phiếu thuận, 36 phiếu chống. Dự luật đã được đưa trở lại Hạ Viện bỏ phiếu thông qua.

Ngày 8 tháng 12, dự luật Tôn trọng Hôn nhân đồng tính đã giành được sự chấp thuận của Hạ viện sau khi được Thượng viện thông qua hồi tháng 11, với tỷ lệ phiếu bầu là 258 phiếu thuận và 169 phiếu chống. Dự luật được chuyển đến Tổng thống Joe Biden ký thành luật ngày 13-12-2022.

Các thượng nghị sĩ đã bỏ phiếu bác điều khoản ghi «*hôn nhân là sự kết hợp giữa một người đàn ông và một phụ nữ*». Theo AFP, các nghị sĩ Hoa Kỳ chuẩn bị trước để tránh nguy cơ Tòa Án Tối Cao điều chỉnh luật năm 2015 cho phép hôn nhân đồng giới tại tất cả các bang, như trường hợp Tòa Án Tối Cao bác quyền phá thai trước đó.

II - Hiệu quả pháp lý của Luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính mới ban hành

Đạo luật mới yêu cầu chính phủ tiểu bang và liên bang công nhận hôn nhân giữa người đồng giới hay giữa nhiều

chúng tộc, chỉ cần hôn nhân đó phù hợp với luật tiểu bang.

Được biết, dự luật này là sự bổ sung cho phán quyết Obergefell v. Hodges - phán quyết hợp pháp hóa hôn nhân đồng giới của Tòa án Tối cao Mỹ vào năm 2015. Đạo luật mới bãi bỏ Đạo luật Bảo vệ Hôn nhân năm 1996, vốn cho phép các tiểu bang không công nhận hôn nhân đồng giới diễn ra ở tiểu bang khác.

Như vậy, sau khi dự luật được ký ban hành, những người đồng giới kết hôn sẽ được bảo vệ quyền lợi tại bất kỳ tiểu bang nào họ đến. Cục Điều tra Dân số Mỹ cho biết, có khoảng 568,000 cặp đôi đồng giới đang sinh sống tại Mỹ.

III - Nhận định và đề nghị

1 - Nhận định: Mặc dầu Luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính mới ban hành, nhưng không phải đã được sự tán đồng của các giới trong xã hội Hoa Kỳ. Do đó, vấn đề hôn nhân đồng tính tiếp tục còn nhiều tranh cãi, chống đối của nhiều giới, trong chính giới bảo thủ, các tín đồ và lãnh đạo các giáo hội tại Hoa Kỳ.

Tất nhiên, chính giới và quần chúng cấp tiến, cũng như giới đồng tính thì vui mừng phấn khởi, coi đây là thắng lợi của cuộc đấu tranh bao lâu nay cho quyền bình đẳng nhân quyền cho giới đồng tính luyện ái.

Thượng nghị sĩ Chuck Schumer, Trưởng khối đa số đảng Dân Chủ tại Thượng Viện, thì hoan nghênh tinh thần làm

việc của cả hai đảng và đánh giá «*chúng ta đã vượt qua được một bước mang tính quyết định cho công bằng của những người Mỹ thuộc cộng đồng LGBTQ*».

Tổng thống Dân chủ Joe Biden thì đã «*nhanh chóng*» ký văn bản ban hành ngày 13-12-22, ngay khi được Hạ Viện thông qua vào ngày 8-12-22 . Theo ông, «*Hoa Kỳ đang tái khẳng định sự thật cơ bản : tình yêu là tình yêu và người Mỹ sẽ có thể kết hôn với người mà họ yêu*».

Trong thông cáo tối 29/11/22, tổ chức bảo vệ quyền công dân ACLU đánh giá quyết định của Thượng Viện là «*một bước tiến lịch sử*» cho quyền của các gia đình đồng giới LGBT, đồng thời kêu gọi Quốc Hội Mỹ tiếp tục đấu tranh cho cuộc sống của những người chuyển giới.

Thế nhưng, giới chính trị gia và quần chúng tín đồ và các giáo hội Thiên Chúa Giáo Hoa Kỳ không hài lòng với Luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính mới ban hành. Tất nhiên, các giới này sẽ có phản ứng, về mặt pháp lý cũng như thực tiễn cụ thể, và phản ứng như thế nào thì cần chờ đợi thêm thời gian. Chỉ biết rằng, qua tỷ lệ biểu quyết thông qua Luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính ở lưỡng viện Quốc hội Hoa Kỳ (*với đa số mang tính lưỡng đảng, cả cấp tiến Dân chủ lẫn bảo thủ Cộng Hòa*) và các cuộc thăm dò sau khi ban hành Luật Tôn trọng Hôn nhân Đồng tính (*với đa số tán đồng*) đã cho thấy có sự chuyển biến trong nhận thức và thái độ với người đồng tính, của giới bảo thủ chính giới cũng như quần chúng, tôn giáo

bảo thủ. Nhưng thực tế, các giới bảo thủ này dường như vẫn chỉ dừng lại ở sự cảm thông, nhưng vẫn không chấp nhận “**hôn nhân đồng tính**” như là “**hôn nhân lưỡng tính**”.

Diễn hình nhất trong giới bảo thủ là Giáo hội Công giáo La Mã, Văn kiện đúc kết nghị hội các Giám mục toàn thế giới đã được công bố ngày 18-10-2014 cho thấy lập trường quan điểm của Giáo hội Công giáo về vấn đề đồng tính sống chung, cho đến nay dường như vẫn không thay đổi. Mặc dầu khuynh hướng cấp tiến đã có nhiều nỗ lực trong nghị hội được thể hiện trong dự thảo văn kiện đúc kết lần đầu, là “*sự chấp nhận và quý trọng xu hướng tính dục* (của người đồng tính)” và dành cho người đồng tính “*một ngôi nhà mà họ cảm thấy được chào đón tử tế*”. Thế nhưng kết quả sau cùng vẫn chỉ được ghi nhận trong văn kiện đúc kết cuối cùng có tính chất tổng quát; rằng người đồng tính “*nên được hoan nghênh với sự tôn trọng và tế nhị*” và “*nên tránh*” việc kỳ thị người đồng tính. Nghĩa là chỉ cảm thông chứ không chấp nhận sự sống chung giữa hai người khác phái như vợ chồng, vì trái với quy luật sáng thế, tạo dựng con người của Đấng Tạo hóa hay Thiên Chúa.

Thật ra, vấn đề đồng tính không chỉ gây bất đồng trong nội bộ Giáo hội Công giáo, mà từ lâu đã, đang, vẫn là đề tài gây nhiều tranh cãi trong công luận toàn cầu nói chung, nói riêng tại các quốc gia có đòi hỏi hợp pháp hóa các cặp đồng tính sống chung bằng cách gán ghép vào

định chế “*hôn nhân lưỡng tính*” gọi là “*Hôn nhân đồng tính*”.

2 - Đề nghị: Muốn chấm dứt sự bất đồng tranh cãi về “*hôn nhân đồng tính*” dẫn đến những hậu quả không hay nhiều mặt cho con người, xã hội, nên chăng, các nhà làm luật soạn thảo “*Một định chế khác cho những người đồng tính sống chung?*”; và không nên cố gán ghép vào định chế “*hôn nhân lưỡng tính*”.

Lý do cần phải có một định chế khác cho những cặp đồng tính sống chung là vì có sự khác biệt hoàn toàn với cặp vợ chồng trong hôn nhân lưỡng tính về mục đích và ý nghĩa của sự sống chung.

Sống chung giữa hai người nam & nữ trong hôn nhân lưỡng tính: là sự luyện ái để tìm hạnh phúc trong khoái cảm được thỏa mãn tình dục theo tâm sinh lý phổ quát với mọi người, có ý nghĩa làm tiền đề cho sự truyền sinh (*sinh con để cái*), duy trì và phát triển sự sống cho con người trên hành tinh này, như những người kế thừa có đủ sức khỏe, năng lực làm chủ bản thân, gia đình, làm chủ xã hội, làm chủ thiên nhiên, vũ trụ...

Sống chung giữa hai người đồng tính nam & nam hay nữ & nữ: là sự luyện ái tìm hạnh phúc trong khoái cảm được thỏa mãn dựa trên *tâm sinh lý đặc thù với một số người do bẩm sinh hay do hoàn cảnh sống*, không có ý nghĩa truyền sinh dù có nhu cầu muốn có con cái, song

phải thỏa mãn bằng cách khác (*như xin nhận con nuôi*) từ nguồn hôn nhân lưỡng tính.

Mặc dầu cuộc sống chung giữa hai người đồng tính nam & nam hay nữ & nữ cũng có những điểm tương đồng với cuộc sống như:

(1)- Cùng sống chung, ngủ chung, hoạt động tình dục trái tự nhiên, ăn chung, sinh hoạt hàng ngày như một gia đình trong hôn nhân lưỡng tính dưới một mái nhà.

(2)- Cùng có tài sản chung hay tài sản riêng, với các chi phí chung và riêng cho các nhu cầu chung sống, sinh hoạt hàng ngày.

(3)- Và cũng có những bất đồng trong cuộc sống chung đưa đến những mâu thuẫn, xung đột có thể đưa đến kết thúc sự sống chung với các hệ quả phải giải quyết về thực tế cũng như pháp lý giống như cặp hôn nhân lưỡng tính một khi phải ly hôn không thể tiếp tục sống chung.

Thật ra những điểm tương đồng chung chung như trên không phải là động lực chủ yếu của những cặp đồng tính sống chung đòi được hợp pháp hóa như định chế hôn nhân lưỡng tính. Theo nhận định của chúng tôi có lẽ những quyền lợi về tài sản và phúc lợi xã hội có được từ cuộc sống chung có tính ổn định, lâu dài của hôn nhân lưỡng tính, khiến những cặp đồng tính sống chung cũng muốn có được bảo đảm về mặt pháp lý như định chế hôn nhân lưỡng tính. Có lẽ vì vậy mà trong cuộc phỏng vấn

của ABC News ngày 11-5-2012, Tổng thống Dân chủ cấp tiến Obama đã nói đại ý rằng trước đây Ông do dự một phần vì nghĩ rằng những cặp đồng tính chỉ cần được sống chung là đủ, **nay thì cần phải có một định chế cung cấp các quyền như là quyền chữa trị bệnh tật...** Trong khi một bà đồng tính ở Cedar Rapids nhận xét: lời lẽ của ông Obama là rất quan trọng, vì bà và người bạn đồng tính sống chung biết rằng hôn thú có nghĩa gì với những cặp cùng giới tính - sau khi mất việc trong năm qua, bà và con nuôi được hưởng các phúc lợi từ bảo hiểm người bạn đồng tính chung sống này. Tuy nhiên, tất cả những điểm tương đồng dù có là động lực chủ yếu hay không chủ yếu nêu trên của những cặp đồng tính sống chung, vẫn có thể được giải quyết bằng một định chế khác hơn là cưỡng ép vào định chế hôn nhân lưỡng tính hiện hành. Đó là công việc của các nhà làm luật Hoa Kỳ nói riêng và các quốc gia đang có và muốn giải quyết vấn nạn xã hội này nói chung. Chẳng hạn, các dân biểu Hoa Kỳ có thể đệ trình dự án luật để được lưỡng viện quốc hội (*Liên bang hay Tiểu bang*) thông qua **“Luật Đồng Tính sống chung”** cho toàn Liên bang hay cho từng Tiểu bang, áp dụng cho những người đồng tính sống chung.

Vì rằng, mục đích và ý nghĩa của hôn nhân từ lâu đã được quan niệm và thực hành: là sự kết ước tự do sống chung giữa hai người nam & nữ luyện ái nhau, cùng chung hưởng khoái cảm tình dục để truyền sinh và chung hưởng hạnh phúc gia đình, là tế bào căn bản của xã hội

gồm vợ, chồng và con cái được cha mẹ sinh ra hay con nuôi.

Mục đích và ý nghĩa trên hoàn toàn khác với mục đích và ý nghĩa của cuộc sống chung giữa hai người đồng tính nam & nam và nữ & nữ, dù có một số điểm tương đồng về hiện tượng và hệ quả, song không thể đồng hóa với cuộc sống hôn nhân của hai người lưỡng tính. Có thể coi đây chỉ là **một kết ước dân sự phổ quát** (*Civil contract*) khác với kết ước dân sự đặc thù của hôn nhân lưỡng tính (*civil marriage*) là sự kết hôn (*join in marriage*) hay kết duyên để trở thành vợ chồng (*join in wedlock, become husband and wife*). Và vì vậy không thể gọi cuộc “**sống chung**” giữa hai người đồng tính là “**hôn nhân**”, mà phải gọi bằng một từ ngữ khác hơn cho đúng thực chất, chẳng hạn gọi là “**cộng sinh đồng tính**” hay “**đồng tính sống chung**” và đừng cưỡng ép vào định chế hôn nhân lưỡng tính hiện hành mà gọi là “**hôn nhân đồng tính**”.

Tựu chung, giải pháp hợp tình, hợp lý nhất là các nhà làm luật Hoa Kỳ nói riêng và các nhà làm luật của các quốc gia trên thế giới nói chung cần gấp rút soạn thảo luật lệ riêng áp dụng cho những cặp đồng tính sống chung. Có như thế mới chấm dứt được tình trạng phân hóa, bất bình trong đa số quần chúng nhân dân, trong các chính quyền, giáo hội và sớm ổn định được tình trạng pháp lý cho thiểu số những người dân đồng tính có nhu cầu sống chung để mưu cầu hạnh phúc cá nhân, với các quyền và lợi ích hợp

pháp được Hiến pháp công nhận và cần được luật pháp
bảo vệ

Thiện Ý

Houston, ngày 14-12-2022